

Bureau Schildwacht

Ecologische nulwaarden t.b.v. bestemmingsplanwijziging percelen Hooijdijk – Weipolderseweg te Ooltgensplaat

© Bureau Schildwacht, Gouderak, 2022

Alle in deze publicatie gebruikte informatie, foto's, afbeeldingen en tekeningen blijven eigendom van Bureau Schildwacht. Het gebruik van de publicatie door middel van citaten, druk, of fotokopieën mag alleen na schriftelijke toestemming van Bureau Schildwacht.

Onderwerp	ecologische nulwaarden t.b.v. bestemmingsplanwijziging percelen tussen Hooijdijk en Weipolderseweg te Ooltgensplaat
Opdrachtgever	gemeente Goeree-Overflakkee.
Contactpersoon	Martijn Lambert
Datum	1 februari 2022
Ons projectnummer	2135

Bureau Schildwacht

Bureau Schildwacht
Beukendaal 3
2831 VA Gouderak
06 – 22978424

info@bureau-schildwacht.nl
www.bureau-schildwacht.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.2 Doel van het onderzoek	3
2. Werkwijze	3
2.1 Literatuuronderzoek.....	3
2.2 Veldonderzoek.....	3
3. Omschrijving en afbakening van het plangebied	4
3.1 landschappelijke opbouw	5
4. Natura 2000 en NNN gebieden	5
5. Ecologie	7
5.1 Vogels	8
5.2 Overige Zoogdieren	8
5.3 Vleermuizen.....	8
5.4 Amfibieën en reptielen.....	8
5.5 Vaatplanten	8
5.6 Insecten en spinnen	8
5.7 Vissen en weekdieren.....	8
6. Ecologische en landschappelijke waarden plangebied	9
Bijlage 1: foto's	10
Bijlage 2: Waarnemingen uit NDFF en andere bronnen	16
Bijlage 3: Literatuur	17

1. Inleiding

Op 14 januari 2022 heeft Bureau een ecologisch en landschappelijk onderzoek uitgevoerd op een aantal percelen tussen de Hooidijk en Weipolderseweg te Ooltgensplaat. De percelen zijn in eigendom van de gemeente Goeree-Overflakkee. Het doel van het ecologisch onderzoek was om de nulwaarden van de ecologische waarden vast te stellen om dit te kunnen gebruiken voor een bestemmingsplanwijziging.

De resultaten van het onderzoek zijn te lezen in de onderstaande notitie.

1.2 Doel van het onderzoek

In dit oriënterend onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke ecologische waarden zijn er op en rond de kavels tussen de Hooidijk en de Weidepolderseweg te Ooltgensplaat aanwezig?
- Komen er beschermde dier- en/of plantensoorten op of rond deze locatie voor?
- Als er binnen het plangebied een andere bestemming wordt vastgesteld, heeft dit gevolgen voor de ecologische waarden op en rond het plangebied, zo ja welke?

Kan het wijzigen van het bestemmingsplan negatieve effecten hebben op een beschermd natuurgebied? Zo ja:

- Wat zijn de instandhoudingsdoelen van het gebied?

2. Werkwijze

Er is een ecologisch onderzoek uitgevoerd (quickscan) om in beeld te brengen welke ecologische waarden zijn te verwachten binnen het plangebied en directe omgeving.

2.1 Literatuuronderzoek

Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De opgevraagde gegevens dekken het gehele gebied waar het bestemmingsplan wordt gewijzigd, samen met de directe omgeving.

Vervolgens is voor de waargenomen soorten onderzocht of op basis van verspreiding, ecologie, het aannemelijk is dat een soort in het plangebied voorkomt of in de toekomst voor kan komen.

2.2 Veldonderzoek

Het plangebied is op 14 januari 2022 bezocht door Marcel Schildwacht. De weersomstandigheden waren matig om een inspectie uit te voeren (zie tabel 1). Bij het bezoek is gebruik gemaakt van een Swarovski EL 8,5 x 42 7.6°. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de ecologische en naar de landschappelijke waarden van het plangebied.

datum	tijd	weersomstandigheden
14-01-2022	09:30 – 11:00 uur	Zwaar bewolkt en mistig, zicht 50-100 meter, geen neerslag, wind ZW 2 bf, temp 3 °C.

Tabel 1: overzicht van de datum, tijdstip en weersomstandigheden tijdens het veldbezoek.

Tijdens het bezoek is de (potentieel) ecologische waarden van het plangebied onderzocht, alsook de functies het plangebied en omliggende terrein (kunnen) vervullen. Aan de hand

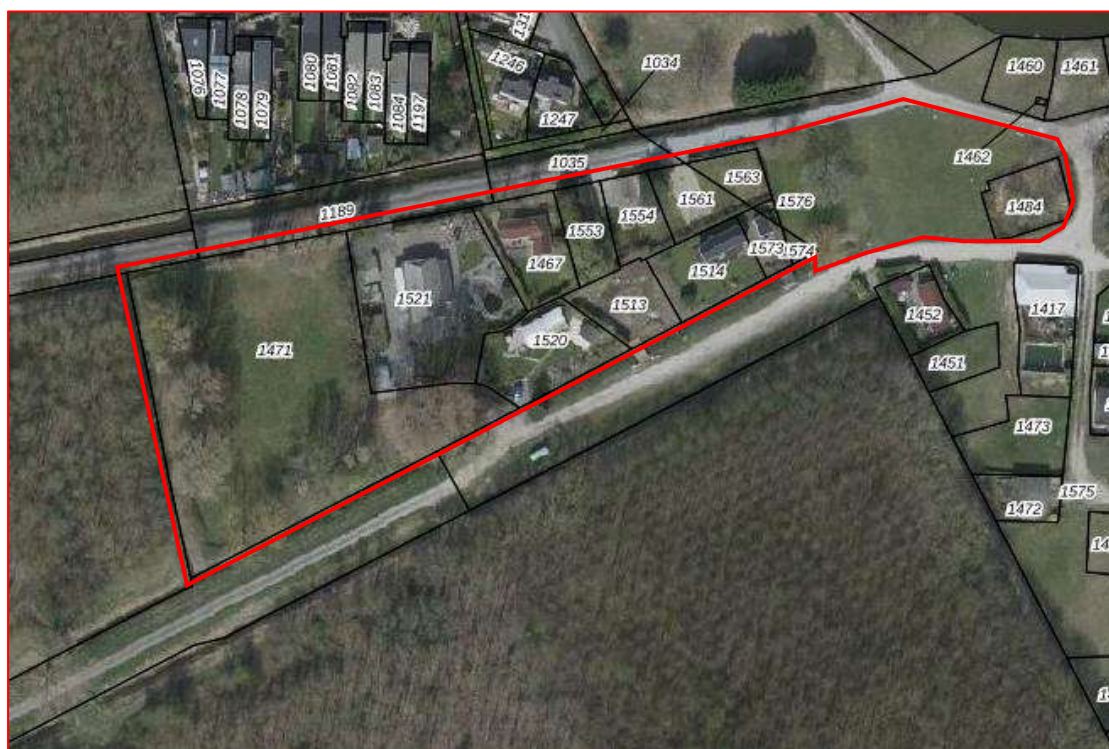
van deze informatie en opgebouwde ecologische kennis binnen Bureau Schildwacht is de waarden van het plangebied ingeschat.

3. Omschrijving en afbakening van het plangebied

Het plangebied is gelegen tussen de Weipolderseweg en de Hoojdijk aan de zuidoostzijde van Ooltgensplaat. Het staat kadastraal bekend onder de volgende nummers:

- OGP00-C-1467 met een oppervlakte van 365 m²
- OGP00-C-1471 met een oppervlakte van 3.395 m²
- OGP00-C-1484 met een oppervlakte van 237 m²
- OGP00-C-1513 met een oppervlakte van 275 m²
- OGP00-C-1514 met een oppervlakte van 335 m²
- OGP00-C-1520 met een oppervlakte van 454 m²
- OGP00-C-1521 met een oppervlakte van 1.126 m²
- OGP00-C-1553 met een oppervlakte van 212 m²
- OGP00-C-1554 met een oppervlakte van 218 m²
- OGP00-C-1561 met een oppervlakte van 220 m²
- OGP00-C-1563 met een oppervlakte van 127 m²
- OGP00-C-1573 met een oppervlakte van 103 m²
- OGP00-C-1574 met een oppervlakte van 27 m²
- OGP00-C-1575 met een oppervlakte van 1.450 m² (gedeeltelijk)
- OGP00-C-1576 met een oppervlakte van 15 m²

Totalt oppflate	8.559 m ²
-----------------	----------------------

Kaart 1: een uitsnede van de kadastrale kaart met daarop het plangebied in rood aangegeven.

Binnen het plangebied zijn zes kavels waar een siertuin en recreatievoorziening is aangebracht (caravans) met een totale oppervlakte van ongeveer 4.000 m². Twee delen met een totale oppervlakte van ongeveer 8.560 m² zijn nog groen ingericht.

Het plangebied krijgt een Enkelbestemming Recreatie-verblijfsrecreatie 2 en een kleine smalle rand aan de zuidzijde met een Dubbelbestemming Waarde-Archeologie 4.

Tevens is het plangebied aangemerkt met een Gebiedsaanduiding wetgevingszone-wijzigingsgebied.

3.1 landschappelijke opbouw

Het plangebied ligt in een gebied met jonge zeeklei ontginning. Kenmerken van de jonge zeekleiontginningen zijn de open polderstructuren met dijken en relatief smalle polderwegen. De jonge zeekleipolder ten oosten van Ooltgensplaat is echter aanzienlijk verdicht en de openheid ontbreekt hier juist. Dit is onder andere veroorzaakt door de recreatieparken en de recreatiebossen die hier tijdens de ruilverkaveling zijn aangebracht.

Ingesloten tussen de Hooijdijk en de Weidepolderseweg. Aan weerszijde van deze smalle wegen liggen relatief smalle sloten met een laag waterpeil (± 75 cm onder maaiveld) en met taluds van 1:1.

Aan de noordzijde, westzijde en zuidzijde liggen recreatiebossen in beheer van Staatsbosbeheer met een totale oppervlakte van ongeveer 15 ha. De bossen zijn ooit tijdens de ruilverkaveling in rechte lijnen (nog steeds herkenbaar) aangeplant en vrij monotoon van samenstelling. De bossen worden gedomineerd door populier. Tevens treffen we gewone es, esdoorn, veldesdoorn en een beperkt aantal eiken aan. Het betreft voor het overgrote deel opgaand bos met nauwelijks een tweede laag (struiklaag) en een weelderige onderbegroeiing van brandnetel.

De paden zijn breed en bestaan uit gras. De laatste jaren wordt getracht een geleidelijke omvorming te laten plaats vinden door zieke bomen en populieren te verwijderen en herplant toe te passen.

Ten noorden van het plangebied ligt een recreatiepark van een kleine 4 hectare. Hier staan overwegend vakantiewoningen van steen. Ten oosten van dit recreatiepark ligt een halfopen landschap van kruidacht7eige vegetatie, struiken en een waterpartij. Deze halfopen sector sluit aan op de slotgracht die rond fort Prins Frederik is gelegen. Fort Prins Frederik is een fort uit 1811 op een plaats aangelegd waar al in 1571 een verdedigingswerk in de vorm van een schans was gelegen.

Aan de oost- en zuidzijde ligt het Krammer Volkerrak met aan weerszijde buitendijkse schorren. Aan de westzijde van de recreatiebossen begint het open polderlandschap met zijn polderwegen, dijkstructuren en boerenerven. In het noordwesten ligt het historische plaatsje Ooltgensplaat met zijn spui-om, haven en historisch waardevolle havenkanaal.

Het plangebied is onder te verdelen in twee delen. Een middengedeelte met recreatievoorzieningen (caravans) en twee buitenste percelen die nog een natuurlijke en open uitstraling hebben. Het westelijke open perceel wordt omsloten door bomenrijen en bosschages en sluit goed aan bij de recreatiebossen van Staatsbosbeheer.

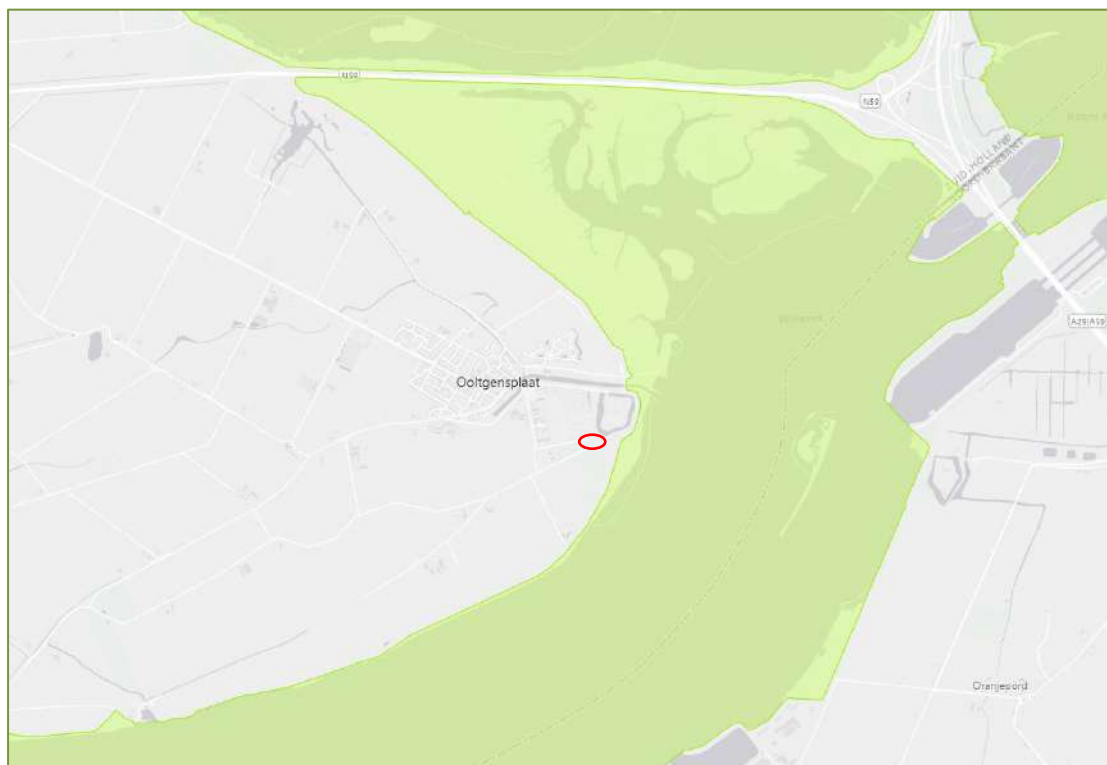
4. Natura 2000 en NNN gebieden

In Nederland hebben we Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen en de nationale parken. Deze gebieden zijn geselecteerd op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden of om een samenhangend ecologisch netwerk te creëren. De Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wet natuurbescherming, de overige gebieden via het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro) en provinciale verordeningen.

Als er naar aanleiding van een initiatief mogelijkwerijs significante effecten optreden aan de beschermde natuurgebieden, dienen deze effecten vooraf in kaart te worden gebracht en te

worden beoordeeld. Projecten, plannen en overige handelingen die een negatief effect hebben op beschermde natuurgebieden zijn vergunning plichtig.

Het veranderen van een bestemmingsplan of de daaruit voortvloeiende ingrepen, kunnen dus van invloed worden op rond het plangebied gelegen Natura 2000 of NNN-gebieden. Om deze reden zullen wij in deze rapportage ook kijken wat de doestellingen van Natura 2000-gebieden en overige beschermde gebieden is en of met het veranderen van het bestemmingsplan, dit nog nadelige gevolgen kan krijgen.

Kaart 2: een overzicht van de Natura 2000 gebieden (groen gearceerd). Rood omlijnd is het plangebied. Binnen de Natura 2000 liggen ook gebieden die aangewezen zijn als NNN-gebied (zie kaart 3)

Kaart 3: een afbeelding van de NNN-gebieden in Zuid-Holland. Rood omlijnt het plangebied. Donkergroen de NNN-gebieden van Zuid-Holland. Paars zijn de ecologische verbindingzones die deel uitmaken om de NNN-gebieden onderling te verbinden.

5. Ecologie

Uit literatuuronderzoek is gebleken dat er de afgelopen vijf jaar 150 soorten zijn waargenomen binnen het zoekgebied. Er is een zoekgebied ingesteld van 20 ha binnendijs wat representatief is voor dit onderzoek (zie kaart 4).

Kaart 4: een uitsnede van de Nationale Database Flora en Fauna. Zwart omlijnt het zoekgebied. Rood het plangebied. De groene stippen zijn de waarnemingen.

5.1 Vogels

Via het literatuuronderzoek is gebleken dat vogels goed zijn vertegenwoordigd. Alle waarneming/records uit de NDFF en andere onderzoeksrapporten zijn door ons geanalyseerd. Het betreft zowel vogelsoorten op doortrek, overwinteraar als broedvogels. Vogels zijn beschermd via de flora en faunawet tabel III en vogelrichtlijn.

Jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal broedvogels zijn de nesten jaarrond beschermd. Denk daarbij aan kolonievogels, dagroofvogels, uilen en kraaiachtige. Niet alleen takkennesten, maar ook holtes van bomen kunnen jaarrond beschermd zijn. Er zijn vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest binnen het onderzoeksgebied waargenomen. Binnen het plangebied is uitgebreid gezocht naar nesten van jaarrond beschermde soorten en die zijn hier niet aangetroffen. Er zijn wel in bomen een aantal holtes aangetroffen van spechten.

5.2 Overige Zoogdieren

In de afgelopen vijf jaar waren er binnen de NDFF alleen de ree ingevoerd als waarneming van overige zoogdieren. Zelf hebben wij binnen het plangebied waarnemingen verricht van molshopen. Zowel de ree als de mol staan in tabel I. De mol is in Zuid-Holland vrijgesteld van ontheffing.

5.3 Vleermuizen

Er zijn uit overige literatuurstudie waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen in het onderzoeksgebied. Deze waarnemingen staan (nog) niet in de NDFF wat ook wel weer aangeeft dat niet alle (amateur) ecologen hun waarnemingen bekend (willen) maken. Alle vleermuizen staan in tabel III en zijn zwaar beschermd. Wij kunnen niet uitsluiten dat de holtes in de bomen binnen het plangebied worden gebruikt als verblijfplaats van vleermuizen.

5.4 Amfibieën en reptielen

In de NDFF werden de afgelopen vijf jaar waarnemingen vermeld van amfibieën. Het lijkt ons gezien het biotoop niet onwaarschijnlijk dat er in het onderzoeksgebied amfibieënsoorten voorkomen als bruine kikker, groene kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Dit zijn soorten die zich in het water voortplanten en overwinteren op het land onder stenen, een boomstam of in hopen in de grond (m.u.v. de groene kikker, die overwintert in de sloot). Het is ook niet uitgesloten dat de genoemde soorten in de sloten aan weerszijde van het plangebied voorkomen.

5.5 Vaatplanten

Via de NDFF waren er de afgelopen vijf jaar 57 vaatplanten vastgesteld. Van de vaatplanten staan de tongvaren en breedbladige wespenorchis in de flora en faunawet tabel II. Deze planten zijn waargenomen in de omliggende recreatiebossen en nog niet binnen het plangebied.

5.6 Insecten en spinnen

In de NDFF zijn de afgelopen vijf jaar 38 soorten insecten en spinnensoorten waargenomen. Er zijn er geen beschermde insecten of spinnen in het onderzoeksgebied waargenomen.

5.7 Vissen en weekdieren

Er zijn de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen van vissen of weekdieren bekend.

6. Ecologische waarden plangebied

Nadat de gegevens zijn geanalyseerd kunnen we stellen dat de ecologische waarden van het plangebied minimaal is.

Het plangebied kan een leefgebied zijn voor diverse dieren en planten. Het kan dienen als groeiplaats voor algemeen voorkomende plantensoorten, mossen, schimmels of paddenstoelen. Het is minder waarschijnlijk dat plantensoorten van de rode lijst in het plangebied voorkomen. Diverse vogelsoorten kunnen het plangebied gebruiken als foerageer, rust of broedgebied. De hagen, struiken, bomen en ruigtekruiden bieden hiertoe de mogelijkheid. Vleermuizen kunnen gebruik maken van het gebied om te foerageren. Het is niet uitgesloten dat vleermuizen ook gebruik maken van de holtes in bomen. Het is niet waarschijnlijk dat vleermuizen de bebouwing binnen het plangebied gebruikt om er in te verblijven.

Bij landschappelijke ingrepen dient men er rekening mee te houden dat diverse dieren (vogels en vleermuizen) een beschermde status hebben en dat er een quickscan of nader onderzoek moet plaatsvinden om te kijken of de ingreep aan de beschermde soorten schade kan geven.

Een verandering van het bestemmingsplan zal nauwelijks invloed hebben op de ecologische status binnen het plangebied. Een andere landschappelijke inrichting van de percelen, al dan niet conform het huidige of nieuwe bestemmingsplan, kan wel van invloed zijn op beschermde natuurgebieden (natura2000) en dient dan als zodanig te worden getoetst.

De ecologische waarden van het plangebied zullen door het veranderen van het bestemmingsplan niet onevenredig worden aangetast. Immers de huidige inrichting blijft bij de verandering/ vaststelling van het bestemmingsplan nagenoeg gelijk. Echter nadat het bestemmingsplan is gewijzigd, is het wel mogelijk dat men de inrichting van de percelen dusdanig gaat wijzigen, al dan niet in overeenstemming met het bestemmingsplan, dat dit de ecologische waarden WEL kan aantasten.

Bijlage 1: foto's

Foto 1: het oostelijke open perceel.

Foto 2: het halfopen perceel aan de westzijde is een geleidelijke overgang naar het recreatiebos. Rond het grasperceel staan diverse houtsingels.

Foto 3: een houtsingel met onderbegroeiing van braam in het westelijke deel van het plangebied.

Foto 4: holtes van spechten in de bomen.

Foto 5: holtes in bomen kunnen een verblijfplaats zijn voor holenbroedende vogels en vleermuizen.

Foto 6: begroeiing van fluitenkruid, hondsdrif en kruipende boterbloem.

Foto 7: een houtopstand aan de rand van het open grasveld in het westen van het plangebied.

Foto 8: in het midden van het plangebied staan enkele caravans met siertuinen.

Foto 9: siertuinen met veel verharding en gebiedsvreemde beplanting.

Foto 10: rond sommige tuinen staan groenblijvende hagen. Hier kunnen diverse vogels in gaan broeden.

Foto 11: het Ooltgensplaatse bos van SBB heeft nauwelijks een struiklaag.

Bijlage 2: Waarnemingen uit NDFD en andere bronnen

insecten en spinnen

Rode hooiwagen
Gewone doolhofspin
Kelderpissebed
Kraamwebspin
Zomerlindehoorntjesmijt
Appelsprietwants
Bessenwants
Gewone bloemwants
Kleefkruidgraafwants
Krasser
Kortvleugelboorkever
Slakkenaaskever
Zevenstippelig lieveheersbeestje
Vroege glazenmaker
Gele agaatspanner
Hermelijnbladroller
Atalanta
Bont zandoogje
Citroenvlinder
Dagpauwoog
Groot dikkopje
Landkaartje
Oranjetipje
Roestje
Roomvleklieveheersbeestje
Gewone oeverlibel
Gerande spanner
Sint-jacobsvlinder
Buxusmot
Gele eikenbladroller
Kropaarvleugelwippertje
Meidoornsikkelvleugeltje
Migrerende kruidenlichtmot
Parelmoergrasmot
Grote moeraswapenvlieg
Lichte driestreepdansvlieg

Schimmels en paddenstoelen

Gele korstzwam
Oranje druppelzwam
Witte kluifzwam

Vaatplanten

Akkerdistel
Akkerhoornbloem
Akkervergeet-mij-nietje
Beuk
Bezembuiskruid
Bijvoet
Bonte gele dovenetel
Bosvergeet-mij-nietje
Boswilg
Breedbladige wespenorchis

Canadese populier
Dagkoekoeksbloem
Duinriet
Eendagsbloem
Fluitenkruid
Geel nagelkruid
Gekroesde melkdistel
Gewone engelwortel
Gewoon timoteegras
Glanshaver
Grauwe abeel
Grote klapproos
Grote lisdodde
Grote maagdenpalm
Grove den
Haagliguster
Heggenrank
Hondsdrif
Hondsroos s.l.
Italiaanse aronskelk
Japanse duizendknoop
Klein streepzaad
Klimop
Kruipende boterbloem
Kompassla
Look-zonder-look
Mannetjesvaren
Melganzenvoet
Moederkruid
Moeraskers
Riet
Rietzwenkgras
Rood guichelheil
Slaapbol
Sleedoorn
Spaanse aak
Speerdistel
Stinkende gouwe
Steenbreekvaren
Tongvaren
Valse voszegge
Vogelmuur
Wilde lijsterbes
Witte krodde
Zoete kers
Zomereik
Zomerlinde
Zwaluwtong
Zwart tandzaad
Zwarte els

Vogels

Aalscholver
Appelvink

Boomkruiper
Boompieper
Bosrietzanger
Bosuil
Braamsluiper
Buizerd
Ekster
Fuut
Gaai
Goudhaan
Groene specht
Groenling
Grote bonte specht
Grote gele kwikstaart
Grote zilverreiger
Heggenmus
Houtsnip
Huisbus
IJsvogel
Keep
Kerkuil
Koolmees
Kramsvogel
Meerkoet
Merel
Pimpelmees
Putter
Ransuil
Roodborst
Sijs
Slobeend
Soepgans
Sperwer
Staartmees
Tijftjaf
Vink
Vuurgoudhaan
Waterhoen
Wilde eend
Winterkoning
Witte kwikstaart
Zanglijster
Zwarte kraai
Zwartkop
Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis

Zoogdieren

Gewone dwergvleermuis
Ruige dwergvleermuis
Mol
Ree

Bijlage 3: Literatuur

- Mertens, (2018)
Vleermuizen ter plaatse van en rond het historische deel van fort prins Frederik te Ooltgensplaat
Bureau Mertens, Wageningen.
- Schildwacht, M. (2021)
Ecologisch onderzoek kerkuil in kader van de wet Natuurbescherming t.b.v. de renovatie hoofdgebouw fort Prins Frederik te Ooltgensplaat.
Bureau Schildwacht, Gouderak
- Schildwacht, M. (2019)
Ecologisch onderzoek renovatie fort Prins Frederik te Ooltgensplaat.
Bureau Schildwacht, Gouderak
- www.natura2000.nl
- www.NDFF.nl
Nationale databank flora en fauna.
- www.ravon.nl
- www.rvo.nl
Rijksdienst voor ondernemend Nederland
Beschermd soorten
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zuid-holland.nl